

[Larsen-Ledet]

således også mulighed for, at vi kan komme ud på eksportmarkederne.

Afslutningsvis vil jeg sige, at det har været en meget positiv oplevelse at være med i det samarbejde, der har været her i Folketinget om dette lovforslag. Der har været et positivt samarbejde både med landbrugsministeren og Landbrugsministeriets folk, men også mellem de forskellige partiers repræsentanter i landbrugsudvalget. Det føler jeg i hvert fald der er grund til at sige tak for.

Det er den slags ting, der giver én virkelig lyst til at arbejde videre med politik, når det kan lade sig gøre at få tingene til at fungere så sagligt, som tilfældet har været med denne lovgivning.

Damgaard Nielsen (FP):

Der er vist ingen, der forbavses over, at Fremskridtspartiet er ret skeptisk over for dette lovforslag. Min egen ungdom i landbrug gik jo med at fremstille økologisk producerede landbrugsprodukter, uden at der var nogen, der spekulerede over, om mennesker var sundere dengang, end de er nu, og det skal jeg lade være usagt.

Jeg skal heller ikke bebrejde nogen, at de fremkommer med et lovforslag af denne art. Det er da i orden, at der er nogen, der tror mere på én ting, end andre gør, og det er deres fulde ret.

Men det, som er interessant i forbindelse med det økologiske, er jo, at det er baseret på en stor husdyrproduktion uden brug af kemiske midler og kunstgødning, og man forventer så at kunne holde en rimelig produktion ud fra den husdyrgødningsproduktion, man har selv, og så ved supplerende stor avl af bælgplanter.

Nu forstår jeg det sådan, at det også skal sikres, at kraftfoderindkøb ikke er kemisk behandlet osv. Det må jo så blive vedkommendes eget problem at finde ud af de ting. Men vi skal ikke ret mange år tilbage, før vi havde en lignende situation med en stor husdyrproduktion; jeg kender en hel del, der har stor husdyrproduktion og vandingsanlæg og kører med hele marken i græs. De køber næsten ingen eller så godt som ingen kunstgødning, og hvis ikke det var af helt principielle grunde for at holde en ren græsmark, behøvede de heller ikke at sprøjte. De kunne fak-

tisk fra den ene dag til den anden gå over til økologisk brug.

Men det er jo her, hele debatten omkring gylleforurening blusser op. Det var jo netop i forbindelse med de store husdyrhold over forholdsvis beskedne arealer, at hele miljødebatten startede.

En anden ting, man kunne begynde at interessere sig for, er spørgsmålet: hvad sker der videre, når man vedtager en lovgivning af denne art?

Ja, det er klart, at vore eksportmarkeder for de traditionelle produkter vil begynde at spekulere over, hvorfor Danmark nu gør det her. Hvorfor giver man nu tilskud til en produktion af en anden karakter end den, man eksporterer? Vil det sige – vil det være naturligt at man spurgte fra de lande, der importerer fra Danmark – at der er noget galt med den produktion, vi får fra Danmark? Er der noget galt med den produktion, vi har tradition for?

Det kunne godt komme tilbage som en boomerang af format og slå os selv oven i hovedet på vores eksport. Det svarer jo til, hvis vi går hen og vil købe en bil hos en O-pelforhandler, at han så vil sælge os en Opel, men så siger han: men jeg kører selv i en Toyota, fordi den er mere sikker. Så vil vi begynde at sætte spørgsmålstegn ved, om det kan betale sig at handle bil med en sådan forhandler, og det er netop det samme, vi gør, når det gælder økologisk producerede produkter.

Men den undersøgelse, som jeg mener forskningen skulle gå i gang med – den er måske allerede i gang, men spørgsmålet er i hvert fald ikke endeligt klarlagt – må absolut være en opgave for statens forsøgsstationer. Lad os få det hele frem. Hvad indeholder traditionelt dyrkede produkter af stoffer, som økologiske produkter ikke gør eller omvendt? De ting er jo slet, slet ikke klarlagt endnu, og så længe de ikke er det, vil det være helt urimeligt at lægge produktionen om til skade både for os selv og vore efterkommere.

Ingen tror da vel på, at vi kan opretholde en økologisk produktion i Danmark, der kan eksporteres, uden at vi udpiner jorden i en sådan grad, at vi bliver nødt til en gang imellem at skifte den økologiske produktion ud med traditionelt drevne brug. For det kunne